

Изх. номер: 04-00-8

Дата: 21.01.2020г.

ДО
Г-ЖА РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА
ЗАМЕСТИК – МИНИСТЪР НА
ФИНАНСИТЕ

На Ваш Изх. № 93-17-6/ 13.01.2020 г.

Относно: Прилагане на чл. 82, ал. 3 във връзка с чл. 57, ал. 4 и чл. 18, ал. 1 от Закона за обществените поръчки (ЗОП)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЖЕЛЕВА,

В отговор на Вашето писмо и поставените в него въпроси, Агенцията по обществени поръчки изразява следното становище:

Разгледаните въпроси засягат възможността за възлагане на обществени поръчки по реда на чл. 82, ал. 3 от ЗОП на изпълнител по действащо рамково споразумение, който междувременно е включен в списъка по чл. 57, ал. 4 от ЗОП.

По отношение на първия въпрос следва да се вземе предвид редакцията на разпоредбата на § 131 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ПЗР към ЗИДЗОП) в сила от 01.01.2020 г. Съгласно ал. 2 от цитираната разпоредба, за обществените поръчки, чието възлагане е започнало до 31 декември 2019 г., включително, се прилага редът за възлагане, действащ до 1 ноември 2019 г. Този ред се прилага и за сключване и изпълнение на рамковите споразумения и договорите. От това следва, че по отношение на поръчките по чл. 82, ал. 3 от ЗОП, чието възлагане е започнало до 31 декември 2019 г. възложителят е длъжен да приложи основанията за задължително отстраняване, уредени в разпоредбата на чл. 54 от ЗОП в редакцията, действаща до 1 ноември 2019 г. и не следва да възлага договори по действащото рамково споразумение на изпълнители, по отношение на които са налице сочените в закона обстоятелства. Възложителят е длъжен да отстрани от участие в процедура кандидат или участник, за който е установено, че е представил документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор (чл.54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП редакция в сила до 1 ноември 2019 г.).

Съгласно ал. 3 от § 131 от ПЗР към ЗИДЗОП (в сила от 01.01.2020 г.) по отношение на обществените поръчки, чието възлагане е започнало след 31 декември 2019 г. но до датата, определена в графика за използване на централизираната електронна платформа по чл. 39а от ЗОП, се прилага редът за възлагане, действащ до 1 ноември 2019 г., като разпоредбата на чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП се прилага в редакцията от 1 януари 2020 г. За тези обществени поръчки, възложителите следва да приложат редакцията на чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП (в сила от 01.01.2020 г.), съгласно която от процедура за възлагане на обществена поръчка се отстранява кандидат или участник, за който е установено, че е представил документ с невярно съдържание, с който се доказва декларираната липса на основания за отстраняване или декларираното изпълнение на критериите за подбор. В случай, че по отношение на изпълнител по действащото рамково споразумение не са налице обстоятелствата, посочени в закона, няма пречка да му бъдат възлагани договори по поръчки, проведени по реда на чл. 82, ал. 3 от ЗОП след 31 декември 2019 г.

Освен това, следва да се отбележи, че в списъка по чл. 57, ал. 4 от ЗОП (редакцията в сила от 1 януари 2020 г.) се вписват стопански субекти, които са отстранени от процедура за възлагане на обществена поръчка поради наличие на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП или по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗОП, доказани с влязло в сила съдебно или арбитражно решение. Съгласно закона списъкът има информативен характер и вписването в него не е основание за отстраняване на стопанския субект от обществена поръчка. То има оповестително действие относно настъпването на посочените обстоятелства и указва сроковете по чл. 57, ал. 3 от ЗОП, за които се прилага съответното основание за отстраняване. С оглед на изложеното, за изпълнител по действащо рамково споразумение няма формална пречка да участва в процедури на вътрешен конкурентен избор по чл. 82, ал. 3 от ЗОП. В случай, че по отношение на стопански субект е налице някое от императивните основания за отстраняване по чл. 54, ал. 1 от ЗОП, то възложителят е длъжен да го отстрани. Доказването на наличието на основания за отстраняване, както и за изборът на изпълнител по конкретна поръчка (по чл. 82, ал. 3 от ЗОП) е изцяло в отговорността на възложителя. Този извод се налага от принципното положение, установено в Директива 2014/24/ЕС и възприето в ЗОП, според което обществени поръчки не следва да се възлагат при наличието на обстоятелства, които биха поставили под съмнение почтеността на стопанския субект, независимо от това дали разполага с технически и икономически капацитет да изпълни поръчката (арг. от § 100 и 101 от преамбюла на Директива 2014/24/ЕС).

Вторият въпрос касае възникването на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП за участник по време на изпълнението на вече сключено рамково споразумение. Основанията за прекратяване на рамково споразумение и договор за обществена поръчка са уредени в чл. 118 от ЗОП. Съгласно ал. 1 от цитираната разпоредба, възложителят прекратява рамковото споразумение в предвидените в него или в закона случаи, или при наличие на някоя от алтернативно изброените хипотези. С оглед изложената фактическа обстановка в писмото, считаме, че в разглеждания случай те са неприложими. За гарантиране принципа на правната сигурност, възникването на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП по време на изпълнение на рамковото споразумение е без правни последици.

Отделно от това, следва да се отбележи, че за всички неуредени въпроси във връзка с прекратяването на договорите за обществени поръчки, субсидиарно се

прилагат разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите (арг. от чл. 120 от ЗОП).

Доколкото законът урежда изчерпателни основания за изменение на договор за обществена поръчка и рамково споразумение, рамковото споразумение с посочения изпълнител може да бъде удължено, при условие че срокът не надвишава максимално допустимият срок на действие на рамковите споразумения, определен в чл. 81, ал. 3 от ЗОП и едновременно с това са спазени императивно регламентирани изисквания по чл. 116 от ЗОП.

Аналогичен е подходът по отношение удължаване срока на действие на договори с изпълнител по рамково споразумение, сключени преди настъпване на обстоятелствата, изрично посочени като основания за отстраняване по чл. 54 от ЗОП. С оглед принципа на правната сигурност, настъпването на тези обстоятелства по време на изпълнение на договорите не е относимо. Както е видно от гореизложеното, включването в списъка по чл. 57, ал. 4 от ЗОП поради наличие на обстоятелства по чл. 54 от ЗОП не е предпоставка по смисъла на ЗОП за прекратяване на договор за обществена поръчка. Доколкото няма основание за прекратяване, то няма пречка за неговото анексиране, в случай че е налице някое от основанията по чл. 116, ал. 1 от ЗОП.

ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ
/Съгласно Заповед № РД-49/24.06.2019 г./

